

SIEWCA

wielkopolski

Wielkopolska
Izba Rolnicza

nr 3 (221)
marzec 2023 r.

BIULETYN WIELKOPOLSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

ISSN 1642-917

„WIELKOPOLSKIE FORA ROLNICZE – WSPÓLNIE DLA WIELKOPOLSKIEJ WSI” ZA NAMI

W związku z wdrażaniem od stycznia 2023 roku znaczącej reformy Wspólnej Polityki Rolnej i Krajowego Planu Strategicznego (KPS) Wielkopolska Izba Rolnicza wspólnie z Wielkopolskim Oddziałem Regionalnym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Wielkopolskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Poznaniu zorganizowała cykl „Wielkopolskie Fora Rolnicze – Wspólnie dla Wielkopolskiej Wsi”, w ramach którego odbyło się 31 spotkań informacyjnych o zasięgu powiatowym. Patronat nad forami objęli wicepremier, minister rolnictwa i rozwoju wsi Henryk Kowalczyk oraz wojewoda wielkopolski Michał Zieliński. Celem spotkań było przybliżenie rolnikom nowych zasad, w oparciu o które będą mogli ubiegać się o wsparcie dla swoich gospodarstw. Była to pierwsza tak szeroko zakrojona akcja informacyjna dotycząca tej tematyki i, co warto zaznaczyć, innowacyjna w skali kraju, gdyż tylko w Wielkopolsce instytucje pracujące na rzecz rolnictwa podjęły się wspólnej organizacji tego typu spotkań.

Inauguracyjne forum odbyło się 16 stycznia br. w powiecie nowotomskim, następnie organizowane były spotkania w kolejnych powiatach Wielkopolski. Cały cykl został podsumowany na forum powiatu pleszewskiego, które odbyło się 1 marca br. w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Marszewie. Fora cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony rolników, którzy ze spotkania na spotkanie coraz liczniej w nich uczestniczyli.

6 marca w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim wojewoda Michał Zieliński wraz z prezesem WIR Piotrem Walkowskim podziękowali współorganizatorom i partnerom Forów

W sumie we wszystkich spotkaniach wzięło udział 5720 rolników, działaczy samorządu rolniczego i organizacji rolniczych czy też uczniów oraz studentów kierunków rolniczych.

„Wielkopolskie Fora Rolnicze – Wspólnie dla Wielkopolskiej Wsi” były w głównej mierze poświęcone tematowi Krajowego Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, zgodnie z którym rolnicy będą od tego roku składali wnioski o dopłaty bezpośrednie. Krajowy Plan Strategiczny stanowi zasadniczą zmianę w podejściu do płatności obszarowych. W ramach tego dokumentu obowiązuje nowa,

wzmocniona warunkowość, jak również tzw. ekoschematy, czyli dobrowolne roczne zobowiązania rolnika do stosowania praktyk korzystnych dla klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt. Informacje przekazywane na spotkaniach będą miały decydujące znaczenie dla sytuacji finansowej rolników w nadchodzących latach. Ważne, żeby przed rozpoczęciem naborów zostali oni dobrze poinformowani o wszystkich możliwościach, z jakich mogą skorzystać. Taki cel przyświecał organizatorom spotkania, choć, niestety, z uwagi na brak rozporządzeń wykonawczych nie były znane wszystkie szczegóły reali-

zacji konkretnych działań. Z biegiem czasu jednak pojawiało się coraz więcej informacji, które precyzowały obowiązki rolników i, co również ważne, sposób ich egzekwowania.

Przebieg wszystkich spotkań był zbliżony. W pierwszej części spotkania specjaliści z WIR, WODR oraz ARiMR przedstawili prezentację na temat Krajowego Planu Strategicznego, w tym najważniejsze informacje dotyczące ekoschematów (materiały informacyjne prezentowane podczas spotkań zostały zamieszczone na stronie internetowej

> dokończenie na str. 2

> *dokończenie ze str. 1*

www.wir.org.pl w zakładce „Wielkopolskie Fora Rolnicze”). Z ramienia wielkopolskiego samorządu rolniczego prelegentami byli: Grzegorz Wysocki, Andrzej Przepióra, Barbara Idczak, Czesława Klonowska, Mirosława Żurek, Elżbieta Bryl, Paweł Dopierała, Kornel Pabiszczak, Michał Pawliczuk, Maria Schubert, Paweł Bydałek i Rafał Sobczak. W każdym spotkaniu uczestniczył także przedstawiciel zarządu WIR i to członkowie zarządu z prezesem Piotrem Walkowskim byli bardzo często moderatorami forum. Przedstawiciele WIR omawiali kontekst zmian Wspólnej Polityki Rolnej – od Planu MacSharry’ego po założenia Europejskiego Zielonego Ładu, czyli obecnej perspektywy, która ukierunkowuje działania rolnika na rzecz praktyk korzystnych dla środowiska, klimatu czy też dobrostanu zwierząt. Reprezentant Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego przedstawiał temat warunkowości oraz ekoschematów, a o wnioskach i harmonogramie naborów opowiadał reprezentant Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Po prelekcjach przedstawiciele organizatorów uczestnicy spotkań mieli możliwość zadawania pytań, które w zdecydowanej większości dotyczyły warunków, jakie będą musieli wypełnić w ramach poszczególnych ekoschematów, oraz tego, w jaki sposób kontrolowana będzie ich realizacja. Odpowiedzi, niestety, nie zawsze mogły być precyzyjne ze względu na brak zatwierdzonych przepisów wykonawczych. Podczas dyskusji uczestnicy spotkań poruszali także aktualne problemy w rolnictwie związane z tragiczną sytuacją na rynku zbóż oraz ogłoszonymi dopła-

tami do zbóż, upadającą branżą trzodziarską, drastyczną obniżką cen na rynku mleka w mleczarniach czy też sytuacją na rynku nawozów i innych środków do produkcji rolnej. Poruszone były także kwestie związane z nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz wysokością emerytur rolniczych. Podczas spotkań obecny na nich prezes Wielkopolskiej Izby Rolniczej Piotr Walkowski przedstawiał informacje o interwencjach izby oraz o proponowanych rozwiązaniach ze strony Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Poruszano także kwestię szkoleń z zakresu stosowania środków ochrony roślin. Przypomniano o konieczności aktualizacji swoich kwalifikacji, które trzeba będzie uzupełnić najpóźniej 30 dni po zniesieniu stanu zagrożenia epidemiologicznego. Ten sam termin będzie dotyczył uzupełnienia badań technicznych opryskiwacza.

Podczas spotkań prezes Wielkopolskiej Izby Rolniczej Piotr Walkowski zaznaczał, że zmiana warunków przyznawania płatności wymusza na rolnikach wcześniejsze przygotowanie się do składania wniosków. W nowej perspektywie uważniej trzeba będzie pilnować, aby struktura upraw w gospodarstwie spełniała nowe, podwyższone normy. Jeśli rolnicy będą korzystać z usług doradczych, konieczna będzie wcześniejsza wizyta u doradcy, gdyż wypełniając wnioski w ostatniej chwili, można przeoczyć pewne kwestie i nie skorzystać z dopłat w pełni. Aby ułatwić rolnikom proces dostosowania się do nowych norm, Wielkopolska Izba Rolnicza udostępniła na swojej stronie kalkulator „Wyliczenia – GAEC 7/8 i zróżnicowanie upraw”, który w szybki sposób zweryfikuje, czy planowana struktura upraw jest zgodna z wymogami. W kalkulatorze „Wyliczenia płatności dla gospodarstw” można obliczyć orientacyjną wysokość płatności w swoim gospodarstwie.

Zmiany, które czekają rolników, podyktowane są realizacją celów środowiskowych i klimatycznych dotyczących łagodzenia zmian klimatu oraz wspierania zrównoważonego rozwoju i ochrony zasobów naturalnych. Rolnicy podczas forów zwracali uwagę na pogarszające się warunki produkcji, niezrozumienie dla znaczenia związane ze zbyt szybkim tempem wprowadzania zmian. Zadawali także konkretne pytania dotyczące praktycznej realizacji obowiązków, jakie niesie za sobą wypełnianie poszczególnych ekoschematów. Na-

Fot. M. Ceglarek

Po zakończeniu konferencji podsumowującej Wielkopolskie Fora Rolnicze wojewoda Michał Zieliński wraz z Zarządem WIR oddali hołd premierowi Stanisławowi Mikołajczykowi, składając kwiaty pod pomnikiem przed Urzędem Wojewódzkim

leży mieć nadzieję, że uwagi rolników zostaną uwzględnione w trakcie prac nad szczegółowymi przepisami wprowadzającymi nowe zasady dopłat. Pytania i uwagi, na które nie udało się uzyskać odpowiedzi podczas spotkań, zostały zebrane i przekazane do odpowiednich instytucji. Otrzymane odpowiedzi zostaną opublikowane na stronie internetowej WIR w zakładce „Wielkopolskie Fora Rolnicze”.

Tematykę tegorocznych forów zdominowały zmiany w WPR, jednak w spotkaniach uczestniczyli także przedstawiciele pozostałych instytucji i organizacji rolniczych (m.in. KRUS, IORiN, KOWR, Inspekcja Weterynaryjna, COBORU, OSCh-R, Wody Polskie, PIP itp.). Część z nich przygotowała stoiska informacyjne, przy których uczestnicy spotkań mogli zasięgnąć porad w indywidualnych sprawach. W spotkaniach uczestniczyli także przedstawiciele Banków Spółdzielczych, Banku BNP Paribas oraz Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, którzy prezentowali swoją ofertę skierowaną do rolników. Patronat medialny nad cyklem spotkań objęły redakcje: TVP3 Poznań, Radia Poznań, „Głosu Wielkopolskiego”, „Top Agrar Polska”, „Tygodnika Poradnika Rolniczego”, „Siewcy Wielkopolskiego”, „Poradnika Gospodarskiego”, „Więści Rolniczych” oraz portalu Agro-konsument.pl.

1 marca w auli Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Marszewie odbyło się Forum Rolnicze Powiatu Pleszewskiego, realizowane w ramach cyklu „Wielkopolskie Fora Rolnicze – Wspólnie dla wielkopolskiej wsi”. Forum było

powiatowym spotkaniem i jednocześnie podsumowaniem wszystkich spotkań z rolnikami realizowanych w ramach tegorocznego cyklu w całej Wielkopolsce. Forum w Marszewie było ostatnim w tegorocznej edycji, w związku z tym prezes WIR Piotr Walkowski podsumował cykl wszystkich 31 forów rolniczych odbywających się od połowy stycznia na terenie całej Wielkopolski. Fora cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród rolników. Znakomita frekwencja na każdym ze spotkań potwierdza zasadność ich organizacji.

W organizację poszczególnych spotkań zaangażowani byli kierownicy biur powiatowych WIR oraz delegaci rad powiatowych, a także pracownicy powiatowych oddziałów ARMIR i WODR. Organizację forów wsparły lokalne samorządy, szkoły rolnicze, koła gospodyń wiejskich i organizacje wiejskie. W spotkaniach uczestniczyli parlamentarzyści, samorządowcy, uczniowie i nauczyciele kierunków rolniczych, a także doradcy rolniczy.

Zarząd Wielkopolskiej Izby Rolniczej składa serdeczne podziękowania partnerom oraz organizacjom i instytucjom, które wsparły organizację spotkań. Dziękujemy prelegentom i przedstawicielom instytucji, którzy omawiali prezentacje oraz odpowiadali na pytania uczestników. Dziękujemy wszystkim rolnikom, którzy aktywnie uczestniczyli w spotkaniach i dzielili się swoimi pytaniami i wątpliwościami. Należy mieć nadzieję, że ich uwagi zostaną uwzględnione w trakcie prac nad szczegółowymi przepisami wprowadzającymi nowe zasady dopłat bezpośrednich.

Biurowie WIR

SIEWCA wielkopolski

Wydawca: Wielkopolska Izba Rolnicza

Rada Programowa: Zarząd WIR

Redaktor naczelna: Marta Ceglarek

Adres redakcji: Wielkopolska Izba Rolnicza,

ul. Gołęcińska 9, 60-626 Poznań,

tel. 61 227 01 30, faks 61 227 01 31,

redakcja 61 227 01 24,

e-mail: siewca@wir.org.pl

Druk: Drukarnia Sosnowiec

Artykuły zamieszczone w „Siewcy Wielkopolskim” odzwierciedlają poglądy WIR, a redakcja „Tygodnika Poradnika Rolniczego” nie ma wpływu na ich treść.

ABC nowych dopłat

Od 15 marca br. rolnicy będą mogli składać wnioski o dopłaty bezpośrednie według nowych reguł. W styczniowym wydaniu „Siewcy” oraz na naszych stronach internetowych znajdują Państwo szczegółowe materiały dotyczące nowej Wspólnej Polityki Rolnej. W tym materiale przedstawiamy ponownie najważniejsze informacje uzupełnione wiedzą pochodzącą z pytań i odpowiedzi, które padły podczas organizowanych przez nas wspólnie z WODR i ARiMR „Wielkopolskich Forów Rolniczych – Wspólnie dla Wielkopolskiej Wsi”. 22 lutego 2023 roku ustawa o Krajowym Planie Strategicznym została przegłosowana bez poprawek przez Senat RP i należy się spodziewać, że lada dzień podpisze ją prezydent, a następnie zostaną opublikowane rozporządzenia regulujące system wsparcia finansowego. Poniżej przedstawiamy podstawowe informacje niezbędne rolnikom do maksymalnego wykorzystania możliwości finansowych, jakie daje nowa Wspólna Polityka Rolna.

Dopłaty otrzyma tylko rolnik czynny zawodowo

Płatności będą przyznawane wyłącznie rolnikom aktywnym zawodowo. Za rolników nieaktywnych, co do zasady, uznawane będą podmioty: administrujące portami lotniczymi, administrujące wodociągami, administrujące trwałymi terenami sportowymi i rekreacyjnymi, świadczące usługi przewozu kolejowego, świadczące usługi w zakresie obrotu nieruchomościami. **Rolnik będzie uznany za aktywnego zawodowo, jeżeli kwota otrzymanych płatności bezpośrednich za poprzedni rok nie przekracza 5 tys. euro.** Jeżeli rolnik nie złożył wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich w poprzednim roku, łączną kwotę płatności bezpośrednich określa się, mnożąc liczbę kwalifikujących się hektarów lub zwierząt zgłoszonych przez tego rolnika w roku złożenia wniosku o przyznanie płatności przez średnią krajową płatność na hektar lub do zwierząt za poprzedni rok (lub za dany rok, jeśli jest to pierwszy rok stosowania Planu Strategicznego). W przypadku gdy kwota ta przekracza 5 tys. euro, rolnik zostanie uznany za aktywnego, jeżeli: w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEiDG) działalność rolnicza tego rolnika została wskazana jako główna lub dokumenty z KRS

lub REGON potwierdzą, że wykonywana przez tego rolnika działalność rolnicza stanowi główną działalność gospodarczą, lub udokumentuje, że: jego przychód z działalności rolniczej stanowi co najmniej jedną trzecią całego przychodu w gospodarstwie lub roczna kwota płatności bezpośrednich wynosi co najmniej 5% całości przychodów z działalności pozarolniczej.

Warunkiem otrzymania dopłat będzie spełnienie norm GAEC oraz SMR.

Uwaga! Nie wszystkie normy GAEC wchodzi w sezonie 2023

Normy do spełnienia po polsku nazywane są praktykami dobrej kultury rolnej (DKR) zgodnej z ochroną środowiska – z angielskiego GAEC. Są one połączeniem i uzupełnieniem znanych do tej pory rolnikom zasad wzajemnej zgodności (*cross compliance*) i zazielenienia. Do tej pory za te działania przysługiwała dodatkowa płatność. Jednak według nowych zasad są to obowiązki do spełnienia, od których będzie zależało, czy dopłaty otrzymamy w pełnej wysokości, czy też nie. Dodatkowo jeszcze łączą się one z tzw. SMR-ami, które są także obowiązkowe do spełnienia, aby otrzymać dopłaty (Ramowa Dyrektywa Wodna, ochrona dzikiego świata, siedlisk dzikiej fauny i flory, zrównoważone stosowanie pestycydów, bezpieczeństwo żywności i pasz, zdrowie zwierząt, zdrowotność roślin, dobrostan zwierząt).

Ważne! Do spełnienia warunków na potrzeby GAEC 7 za uprawę uznaje się:

- rodzaj roślin;
- formę jarą i ozimą tego samego rodzaju roślin;
- gatunek roślin z rodzin:
 - kapustowatych (*Brassicaceae*),
 - psiankowatych (*Solanaceae*),
 - dyniowatych (*Cucurbitaceae*);
- grunt ugorowany;
- trawy lub inne zielne rośliny pastewne.

Należy tutaj zaznaczyć, że w pierwszych wersjach tych zasad rośliny kapustne, tj. między innymi rzepak, były traktowane na równi ze zbożami. Jako Wielkopolska Izba Rolnicza postulowaliśmy o zaliczenie roślin kapustnych do innego rodzaju roślin, co zostało uwzględnione w rozporządzeniu. **Z uzasadnienia projektu**

wynika również, że kukurydza będzie traktowana jako osobny rodzaj uprawy.

GAEC 1: Utrzymywanie trwałych użytków zielonych w oparciu o proporcję trwałych użytków zielonych do użytków rolnych.

Zasada zakłada, że udział trwałych użytków zielonych (TUZ) w powierzchni gruntów rolnych w skali całego kraju nie może się zmniejszyć o więcej niż 5% w stosunku do roku referencyjnego 2018. W przypadku zmniejszenia wskaźnika TUZ o więcej niż 5%, przekształcanie trwałych użytków zielonych jest niedopuszczalne, a rolnicy, którzy przekształcili trwałe użytki zielone, będą zobowiązani do przywrócenia określonej powierzchni gruntu w TUZ lub odtworzenia TUZ na innym gruncie.

GAEC 2: Ochrona terenów podmokłych i torfowisk.

Norma ta wejdzie w życie w 2025 roku, do kiedy to wymogi zostaną doprecyzowane i wprowadzone na wyznaczonych obszarach podmokłych i torfowiskach.

GAEC 3: Zakaz wypalania gruntów rolnych.

To dobrze znana rolnikom zasada, która dopuszcza taką praktykę tylko punktowo w wypadkach związanych ze zdrowiem roślin, po zleceniu przez inspektora PIORiN. W przypadku działania siły wyższej i klęski żywiołowej pożar nie będzie przyczyną zmniejszenia płatności.

GAEC 4: Ustanowienie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych.

Oznacza zakaz stosowania nawozów oraz środków ochrony roślin na gruntach rolnych w pobliżu wód powierzchniowych w odległości wynoszącej co najmniej 3 m. Do wód powierzchniowych dla tej normy zalicza się: rowy o szerokości powyżej 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu rowu, jeziora i zbiorniki wodne, cieki naturalne, kanały, ujęcia wody, jeżeli nie ustanowiono strefy ochronnej na podstawie przepisów ustawy Prawo wodne, obszary morskiego pasa nadbrzeżnego.

GAEC 5: Zarządzanie orką przyczyniające się do zmniejszenia ryzyka degradacji i erozji gleby, w tym uwzględnianie nachylenia terenu.

W ramach normy gruntów ornych położonych na stokach o nachyleniu $\geq 14\%$ nie można wykorzystywać pod uprawę roślin wymagających utrzymywania redlin wzdłuż stoku. Nie

można ich utrzymywać jako ugór czarny w okresie jesienno-zimowym (od 1 listopada do 15 lutego. Jeśli są one wykorzystywane pod uprawę roślin wieloletnich i pod uprawę trwałe (sady – drzewa owocowe) położone na stokach, należy utrzymywać okrywę roślinną lub ściółkę w międzyrzędziach. Wcześniej norma obowiązywała w odniesieniu do stoków o nachyleniu $\geq 20^\circ$, tj. 36,6%.

Inaczej mówiąc, zasada ta wprowadza zakaz uprawy roślin w szerokościach rzędach wzdłuż stoków o nachyleniu powyżej 14% oraz zakaz utrzymywania tych gleb bez okrywy roślinnej od 1 listopada do 15 lutego.

GAEC 6: Minimalna pokrywa glebowa w najbardziej newralgicznych okresach.

Oznacza obowiązek utrzymywania okrywy ochronnej gleby w okresie od 1 listopada do 15 lutego. Jako spełnienie wymogów normy uznaje się m.in.: okrywę roślinną (uprawy ozime, trawy na gruntach ornych, międzyplony ozime), pozostawienie ścierniska, grunty pokryte resztkami pożywnymi czy mulczem. W uprawach trwałych (sady – drzewa owocowe) utrzymuje się okrywę ochronną gleby w międzyrzędziach w okresie od 1 listopada do 15 lutego. Norma będzie obowiązywała na powierzchni stanowiącej co najmniej 80% gruntów ornych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Wcześniej norma dotyczyła 30% gruntów ornych i obowiązywała tylko na obszarach – obrębach geodezyjnych, które zostały zdefiniowane jako zagrożone erozją wodną.

UWAGA! Zmianę normy i wynikające z niej konsekwencje powinni w szczególności śledzić rolnicy, którzy w 2023 roku powinni kontynuować zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w wariantcie 2.1: Międzyplony na powierzchni przekraczającej 20% gruntów ornych w gospodarstwie. Na dzień oddawania artykułu do druku nie jest jeszcze wiadomo, czy otrzymają oni całą płatność za realizację międzyplonów, czy też w związku ze zmianą normy będą mogli bez sankcji zrezygnować ze zobowiązania lub zmniejszyć jego wielkość.

GAEC 7: Zmianowanie i dywersyfikacja upraw na gruntach ornych.

Do przestrzegania tej zasady zostały zobowiązane gospodarstwa

> *dokończenie ze str. 3*

o powierzchni większej niż 10 ha. Warunkiem spełniającym wymagania jest prowadzenie corocznego zmianowania uprawy na 40% gruntów ornych. Zasadę również uzna się za spełnioną, jeśli pomiędzy dwuletnią uprawą tego samego gatunku pojawi się międzyplon ozimy, ścierniskowy lub wsiewka utrzymywane co najmniej 8 tygodni. Jednocześnie na wszystkich glebach w gospodarstwie ten sam gatunek w plonie głównym nie będzie mógł występować dłużej niż 3 lata. Wymienione zasady nie obejmują upraw pozytywnie wpływających na poprawę i zachowanie potencjału gleby (np. bobowate, trawy, rośliny pastewne, mieszanki bobowatych z trawami, grunty ugorowane i rośliny wieloletnie). Ta zasada wymusza także uprawę co najmniej trzech różnych gatunków na gruntach ornych w taki sposób, aby uprawa główna nie stanowiła więcej niż 65% gruntów ornych, a dwie uprawy nie więcej niż 90% gruntów ornych. Z tego obowiązku wyłączone są gospodarstwa wykorzystujące co najmniej 75% swoich gruntów ornych na produkcję traw i roślin pastewnych, strączkowych i ugorowanych lub gdy 75% użytków rolnych stanowią TUZ, lub jest wykorzystywane do produkcji traw i roślin pastewnych, lub stanowi sumę powyższych. Z normy są również zwolnione gospodarstwa ekologiczne.

W 2023 roku norma GAEC 7 nie będzie stosowana. Odstępstwo od jej stosowania (tzw. derogacja) wynika z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego.

GAEC 8: Utrzymanie elementów i obszarów nieprodukcyjnych.

Norma dla gospodarstw powyżej 10 ha. To zasady po części znane, obowiązujące od wielu lat, a po części wzmocnione warunki, znane do tej pory jako konieczność zachowania obszarów proekologicznych (EFA) w ramach zazielenienia. W ramach normy nadal obowiązywać będzie zachowanie elementów krajobrazu (drzew – pomników ochronny przyrody, oczek wodnych o powierzchni do 100 m², rowów do 2 m szerokości) oraz zakaz przycinania żywopłotów i drzew podczas okresu lęgowego ptaków i okresu wychowu młodych – od 15 kwietnia do 31 lipca (nie dotyczy drzew owocowych, wierzby i zagajników o krótkiej rotacji). Wzmocnienie warunków dotyczyć będzie minimalnego udziału powierzchni gruntów ornych wykorzystanych na objekty/obszary nieprodukcyjne lub międzyplony lub uprawy wiążące azot uprawiane bez środków ochrony roślin. W miejsce dotychczasowych 5% powierzchni gruntów ornych do wyboru będzie jedna z dwóch opcji: przeznaczenie minimum 4% powierzchni gruntów ornych na objekty lub obszary nieprodukcyjne lub przeznaczenie

minimum 3% powierzchni gruntów ornych stanowiących obszary lub objekty nieprodukcyjne oraz uprawy wiążące azot, uprawiane bez środków ochrony roślin – łącznie minimum 7%.

Jako objekty lub obszary nieprodukcyjne będzie można zgłaszać żywopłoty, pasy zadrzewione, zadrzewienia liniowe, pojedyncze drzewa, rowy, zagajniki śródpolne, oczka wodne, miedze śródpolne, strefy buforowe, pasy gruntów kwalifikujące się do płatności wzdłuż obrzeży lasu (bez produkcji) oraz ugory. Tak samo jak odbywało się to do tej pory, powierzchnia rzeczywista wymienionych obiektów lub obszarów nieprodukcyjnych, międzyplonów oraz upraw wiążących azot będzie przeliczana na powierzchnię deklarowaną z wykorzystaniem współczynników ważenia.

W roku 2023 zastosowano odstępstwo od normy GAEC 8. Możliwe będzie prowadzenie produkcji na gruntach ugorowanych z wyjątkiem uprawy kukurydzy, soi i zagajników o krótkiej rotacji.

GAEC 9: Zakaz przekształcania lub zaorywania trwałych użytków zielonych wyznaczonych jako cenne na obszarach Natura 2000.

W myśl tej zasady nie ma możliwości przekształcania trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo, oznaczonych w eWniosku jako

TUZ_C znajdujących się na terenie obszarów Natura 2000.

Każdy rolnik otrzyma płatności podstawowe

Podstawowe wsparcie dochodów (płatność podstawowa).

Beneficjent jest rolnikiem aktywnym zawodowo. Kwalifikujący się obszar gospodarstwa jest nie mniejszy niż 1,00 ha albo płatności bezpośrednie wynoszą co najmniej 200 euro (płatności związane do zwierząt lub dobrostan). Kwalifikujące się hektary muszą pozostawać w posiadaniu rolnika w dniu 31 maja. Rolnik ubiegający się o płatności musi posiadać prawo do użytkowania gruntów, do których ubiega się o przyznanie tych płatności. Działka rolna deklarowana do wsparcia (minimum 0,1 ha) musi być położona na gruntach będących kwalifikującymi się hektarami. Dodawana powierzchnia elementów nieprodukcyjnych w wielkości wykorzystywanej do osiągnięcia minimalnego udziału powierzchni gruntów ornych przeznaczonych na obszary i elementy nieprodukcyjne, w tym grunty ugorowane, zgodnie z normą 8 dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska wymienioną w załączniku III. Redukcja płatności (capping) oraz degresywność nie będą stosowane.

W roku 2023 planowana stawka płatności wynosi 115,83 euro/ha.

Tabela łączenia ekoschematów

Interwencja	Obszary z roślinami miododajnymi	Ekstensywne TUZ	Międzyplony/wsiewki śródpłonowe	Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia (GO i TUZ)	Zróżnicowana struktura upraw	Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od aplikacji	Stosowanie płynnych nawozów naturalnych	Uproszczone systemy uprawy	Wymieszanie słomy z glebą	Retencjonowanie wody na TUZ	Integrowana Produkcja Roślinna	Biologiczna ochrona upraw
Obszary z roślinami miododajnymi		N	N	N	T*	N	N	T	N	N	N	N
Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt	N		N	T	N	N	T	N	N	W	N	N
Międzyplony ozime/wsiewki śródpłonowe	N	N		T	T	T	T	N	N	N	N	T
Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia (GO i TUZ)	N	T	T		T	T	T	T	T	T	N	T
Zróżnicowana struktura upraw	T*	N	T	T		T	T	T	T	N	T	T
Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od aplikacji	N	N	T	T	T		N	N	N	N	T	T
Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo (GO i TUZ)	N	T	T	T	T	N		T	N	T	T	T
Uproszczone systemy uprawy	T	N	N	T	T	N	T		N	N	T	T
Wymieszanie słomy z glebą	N	N	N	T	T	N	N	N		N	T	T
Retencjonowanie wody na TUZ	N	W	N	T	N	N	T	N	N		T	N
Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T		N
Biologiczna ochrona upraw	N	N	T	T	T	T	T	T	T	N	N	

Legenda: ■ N – nie można łączyć ■ T – można łączyć T* – tak, można łączyć interwencje na jednej działce, lecz nie mogą stanowić jednej z trzech wymaganych upraw w przypadku ekoschematu (Zróżnicowana struktura upraw) lub czterech (w przypadku zobowiązania RSK Rolnictwo zrównoważone) W – uczestnictwo w co najmniej jednej z oznaczonych symbolem „W” interwencji stanowi warunek ubiegania się o ekoschemat

Wysokość płatności dobrostanowych [pkt/szt.]					
Praktyka	Grupa technologiczna				
	Lochy	Tuczniaki	Krowy mleczne	Krowy mamki	Opasy
zwiększenie powierzchni bytowej w budynkach/pomieszczeniach o co najmniej 20%	3,9	0,4	6,9	3,6	0,8
utrzymanie na ściółce	1,6	0,6	1,0	0,9	0,9
późniejsze odsadzanie młodych	2,7	–	1,7	–	–
cykl zamknięty	–	0,3	–	–	–
wybieg	–	–	2,0	1,5	2,8
wypas	–	–	3,1	1,5	2,9
zwiększenie powierzchni bytowej w budynkach/pomieszczeniach o co najmniej 50%	9,3	0,6	10,0	9,1	2,0

Uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów

Płatność jest przyznawana rolnikowi, jeżeli łączna powierzchnia gruntów będących w posiadaniu tego rolnika objętych obszarem zatwierdzonym do płatności podstawowej mieści się w przedziale 1–300 ha. Płatność redystrybucyjna przysługuje do powierzchni gruntów położonych na obszarze zatwierdzonym do płatności podstawowej, nie większej niż 30 ha.

Gdy o przyznanie płatności ubiega się spółdzielnia produkcji rolnej albo spółdzielnia rolników, przy przyznawaniu tej płatności danej spółdzielni limity są stosowane na ich wniosek, z uwzględnieniem liczby członków tych spółdzielni, którzy wnieśli wkład gruntowy, z wyjątkiem tych z nich, którzy również ubiegają się o przyznanie płatności redystrybucyjnej.

Wniosek dołączany do wniosku o przyznanie płatności zawiera wykaz członków, na dzień 31 maja, którzy wnieśli wkład gruntowy, z podaniem imienia i nazwiska/nazwy, numerem PESEL/REGON i numerem ewidencyjnym gospodarstwa, o ile został nadany. Do wniosku dołącza się dokumenty potwierdzające wnieście wkładu gruntowego członka.

Zasada w powyższym zakresie dotyczy wszystkich płatności związanych z powierzchnią, w przypadku których stosowane są limity (płatność do upraw paszowych – 75 ha, płatność ONW – 75 ha) lub degressywność.

W roku 2023 planowana stawka płatności wynosi około **40 euro/ha**.

Uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników

Spełnienie definicji młodego rolnika: wiek maksymalnie 40 lat w pierwszym roku złożenia wniosku, osobiste kierowanie gospodarstwem

rolnym (podejmowanie decyzji), na własny rachunek i we własnym imieniu, ponoszenie kosztów i czerpanie korzyści w związku z prowadzeniem działalności, młody rolnik posiada co najmniej: wykształcenie zasadnicze branżowe, średnie branżowe, średnie lub zasadnicze zawodowe w rozumieniu przepisów Prawa oświatowego lub trzyletni staż pracy w rolnictwie, przy czym za staż pracy w rolnictwie uznaje się okres liczony do dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy, w którym wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie jako rolnik lub domownik lub ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności rolniczej w innym państwie lub był zatrudniony w gospodarstwie rolnym na podstawie umowy o pracę na stanowisku związanym z prowadzeniem produkcji rolnej.

Warunki przyznania wsparcia: posiadanie gruntów, do których przyznano płatność podstawową, rozpoczęcie działalności jako kierujący gospodarstwem nie wcześniej niż 5 lat przed złożeniem po raz pierwszy wniosku o uzupełniające wsparcie dochodu dla młodych rolników.

Pomoc wypłacana maksymalnie przez 5 lat i nie później niż dla kampanii 2027 roku włącznie. Płatność do wszystkich użytków rolnych (brak limitu). W roku 2023 planowana stawka płatności **60,57 euro/ha**.

Młody rolnik posiada co najmniej na dzień 31 maja wykształcenie zasadnicze branżowe, średnie branżowe, średnie lub zasadnicze zawodowe w rozumieniu przepisów Prawa oświatowego. W przypadku braku wykształcenia do otrzymania płatności konieczne jest udokumentowanie stażu pracy. Z przepisu nie wynika, że młody rolnik ma posiadać wykształcenie rolnicze. Obecnie przepis wskazuje ogólnie rozumiane wykształcenie ponadpodstawowe.

Uzupełnieniem dopłat będą dobrowolne roczne zobowiązania – ekoschematy

Ekoschematy to dobrowolne dla rolników systemy płatności za realizację praktyk korzystnych dla środowiska i klimatu oraz dobrostanu zwierząt, które wykraczają ponad wymogi określone w warunkowości. Suma uzyskanych finalnie dopłat będzie zależała od dobrowolnych dodatkowych zobowiązań, które rolnik będzie realizował na danej działce. Ich wyboru rolnik będzie dokonywał każdorazowo, składając wniosek o dopłaty bezpośrednio. Poniżej zestawienie stawek dostępnych ekoschematów:

1. Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi – obowiązuje system punktowy: wartość 1 pkt to 100 zł.

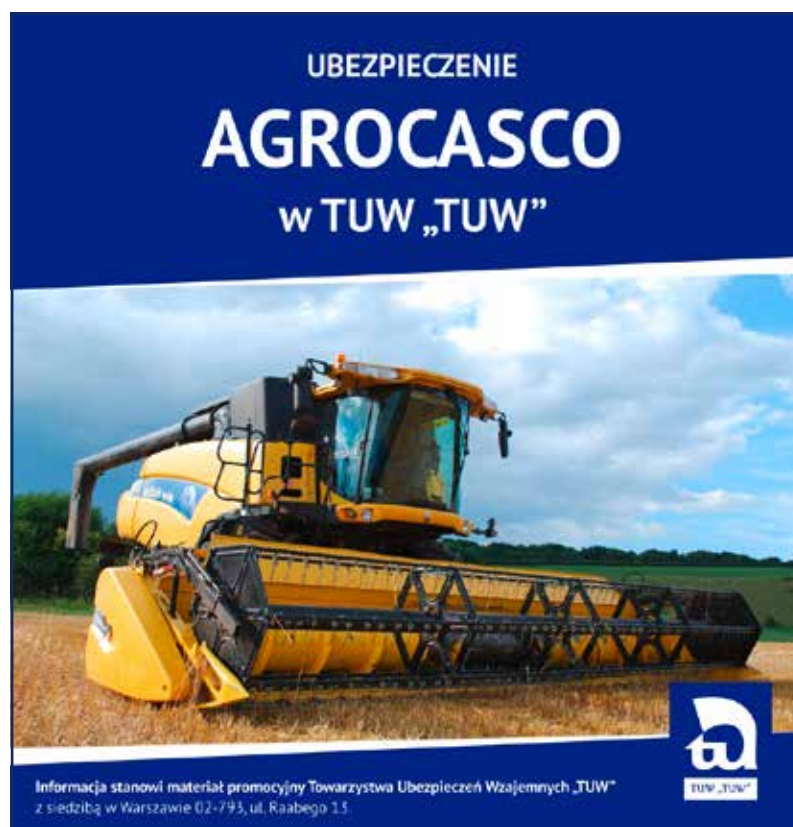
Uwaga! Aby skorzystać z tych wariantów, trzeba zdobyć minimal-

ną liczbę punktów, która jest równa liczbie punktów wynikających z pomnożenia 25% z liczby hektarów przez 5.

W ramach interwencji wsparciem objęte będą następujące praktyki:

- Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt (5 pkt);
- Międyplony ozime/wsiewki śródplonowe (5 pkt);
- Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia wariant podstawowy (1 pkt) i wariant z wapnowaniem (3 pkt);
- Zróżnicowana struktura upraw (3 pkt);
- Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od aplikacji (2 pkt);
- Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbrzygowo (3 pkt);
- Uproszczone systemy uprawy (4 pkt);

> *dokończenie na str. 6*

UBEZPIECZENIE
AGROCASCO
w TUV „TUV”

Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUV”
z siedzibą w Warszawie 02-793, ul. Raabiego 13.

AGROCASCO w TUV „TUV” trafia w potrzeby klientów poszukujących szerokiego zakresu ochrony ubezpieczeniowej zarówno dla nowego sprzętu rolniczego, jak i sprzętu, który lata świetności ma już za sobą. Sprzęt rolniczy może zostać objęty ochroną ubezpieczeniową w jednym z trzech wariantów: Mini, Standard i Super, zróżnicowanych m.in. pod względem zakresu ochrony oraz wysokości limitów odpowiedzialności i udziałów własnych ubezpieczonego oraz dopasowanych do różnych potrzeb klienta. Dodatkowo w ramach pakietu znajdują się także ubezpieczenia szyb sprzętu rolniczego, następstw nieszczęśliwych wypadków operatorów i pasażerów sprzętu rolniczego, ochrony prawnej oraz odpowiedzialności cywilnej z tytułu międzysąsiedzkich usług maszynowych.

Więcej na: <https://tuv.pl/oferta/rolnicy/mienie/>

Tabela stawek

Interwencja	Płatność w zł	Obszary z roślinami miododajnymi	Ekstensywne TUZ	Międzyplony/wsiewki	Plan nawożenia (GO i TUZ)	Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia (GO i TUZ) z wapnowaniem	Zróżnicowana struktura upraw	Wymieszanie obornika na GO	Stosowanie płynnych nawozów naturalnych	Uproszczone systemy uprawy	Wymieszanie słomy z glebą	Retencjonowanie wody na TUZ	Integrowana Produkcja	Biologiczna ochrona upraw
Płatność w zł	za 1 ha	1198,09	500,00	500,00	100,00	300,00	300,00	200,00	300,00	400,00	200,00	281,04	1300,09	400,49
Obszary z roślinami miododajnymi	1198,09						T*300,00							
Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt	500,00				100,00	300,00			300,00			W/281,04		
Międzyplony ozime/wsiewki śródplonowe	500,00				100,00	300,00	300,00							400,49
Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia (GO i TUZ)	100,00		500,00	500,00			300,00	200,00	300,00	400,00	200,00	281,04		400,49
Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia (GO i TUZ) z wapnowaniem	300,00		500,00	500,00			300,00	200,00	300,00	400,00	200,00	281,04		400,49
Zróżnicowana struktura upraw	300,00	T* 1198,09		500,00	100,00	300,00		200,00	300,00	400,00	200,00		1300,09	400,49
Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od aplikacji	200,00				100,00	300,00	300,00						1300,09	400,49
Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo (GO i TUZ)	300,00		500,00		100,00	300,00	300,00			400,00			1300,09	400,49
Uproszczone systemy uprawy	400,00				100,00	300,00	300,00		300,00				1300,09	400,49
Wymieszanie słomy z glebą	200,00				100,00	300,00	300,00						1300,09	400,49
Retencjonowanie wody na TUZ	281,04		W/500,00		100,00	300,00								
Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin	1300,09						300,00	200,00	300,00	400,00	200,00			
Biologiczna ochrona upraw	400,49			500,00	100,00	300,00	300,00	200,00	300,00	400,00	200,00			

> *dokończenie ze str. 5*

■ Wymieszanie słomy z glebą (2 pkt).

2. Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych – szacowana stawka: 63 euro/ha.

3. Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin – szacowana stawka: 292,13 euro/ha.

4. Biologiczna ochrona upraw – szacowana stawka: 90 euro/ha.

Przyjrzyjmy się zatem tabeli, która dotyczy łączenia ekoschematów według projektu rozporządzenia.

5. Dobrostan zwierząt.

Wymogi odnoszące się do danej grupy zwierząt dotyczą wszystkich zwierząt tej grupy utrzymywanych w gospodarstwie rolnym. Rolnik realizujący interwencję dotyczącą dobrostanu zwierząt zobowiązany jest do jednorazowego odbycia szkolenia z zakresu metod ograniczających stosowanie antybiotyków. Wymóg ten obowiązuje od 2024 roku. Rolnik posiada plan poprawy dobrostanu zwierząt (nie dotyczy wypasu krów mlecznych).

ŚWINIE I BYDŁO – system punktowy

1 pkt = 22,47 euro* (≈ 100 zł)

System punktowy – poszczególnym praktykom poprawiającym dobrostan zwierząt przypisano odpowiednią liczbę punktów. Warunek przystąpienia do realizacji ekoschematu w systemie punktowym: zapewnienie zwierzętom utrzymywanym bez uwięzi zwiększonej o co najmniej 20% powierzchni bytowej w budynkach/pomieszczeniach. Wyjątek stanowią krowy mleczne, które są wypasane – zapewnienie wypasu w sezonie wegetacyjnym bez uwięzi.

Punktowane są zarówno praktyki dotychczas proponowane, jak i nowe, które przyczynią się do wzrostu poziomu dobrostanu zwierząt, takie jak: zwiększenie powierzchni bytowej o co najmniej 50% w pomieszczeniach/budynkach (świnie i bydło), utrzymanie na ściółce ze słomy lub podobnego materiału lub wydzielanie części ze ściółką ze słomy lub podobnego materiału o powierzchni pozwalającej zwierzętom na jedno-

czesny odpoczynek (świnie i bydło), zapewnienie wybiegu przez co najmniej 4 godziny dziennie przez cały rok (bydło), zapewnienie wypasu bez uwięzi przez co najmniej 120 dni w sezonie wegetacyjnym (przez minimum 6 godzin dziennie) – bydło. Jeśli rolnik zapewnia wypas w okresie wegetacyjnym przez cały dzień, uznaje się, że realizuje wypas i wybieg jednocześnie. Późniejsze odsadzenie młodych od matki (świnie i bydło): cielęta – nie wcześniej niż w 5. dniu od dnia ich urodzenia, prosięta – nie wcześniej niż w 35. dniu od dnia ich urodzenia. Utrzymanie świn w cyklu zamkniętym.

OWCE, KOZY, KONIE, DRÓB – system wariantowy

System wariantowy – płatność będzie przysługiwała za realizację pakietu wymogów dla danego gatunku/grupy technologicznej zwierząt. Zwierzęta objęte systemem wariantowym: owce – 34,72 euro/szt., kozy – 33,53 euro/szt., konie (zwiększona powierzchnia w budynkach/pomieszczeniach) – 97,22 euro /szt.,

konie (system otwarty) – 44,02 euro/szt., kury nioski – 3,18 euro/szt., kurczęta brojlery – 0,04 euro/szt., indyki z przeznaczeniem na produkcję mięsa – 0,67 euro/szt.

Degresywność płatności (w obrębie danej grupy technologicznej zwierząt): do 100 DJP – 100% płatności, powyżej 100 DJP do 150 DJP – 75% płatności, powyżej 150 DJP – brak płatności.

Najważniejsze wskazówki dotyczące wybranych ekoschematów

Obszary z roślinami miododajnymi – szacowana stawka: 269 euro/ha. Płatności do obszarów z roślinami miododajnymi są przyznawane:

■ do powierzchni gruntów ornych, z wyłączeniem powierzchni obszarów nieprodukcyjnych będących gruntami ugorowanymi z roślinami miododajnymi, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 55 ust. 1 Ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, zwanej dalej „ustawą”;

■ jeżeli rolnik utworzył obszar z roślinami miododajnymi poprzez wysianie mieszanki składającej się co najmniej z dwóch gatunków roślin miododajnych wymienionych w załączniku nr 3 do rozporządzenia, z tym że mieszanka ta obejmuje co najmniej jeden gatunek roślin miododajnych z gatunków wymienionych w wykazie nr 1 tego załącznika, a gatunki roślin miododajnych z gatunków wymienionych w wykazie nr 2 tego załącznika nie są dominujące w tej mieszance.

Lista gatunków roślin miododajnych

Wykaz nr 1

1) bodziszek (*Geranium* spp.); 2) chabry (*Centaurea* spp.); 3) czarnuszka (*Nigella* spp.); 4) cząber ogrodowy (*Satureja hortensis* L.); 5) czyściec prosty (*Stachys recta* L.); 6) dzielnik jesienny (*Helenium autumnale* L.); 7) kłosowce (*Agastache* spp.); 8) kocimiętka (*Nepeta* spp.); 9) kolendra siewna (*Coriandrum sativum* L.); 10) kosmos pierzastolistny (*Cosmos bipinnatus* Cav.); 11) krwawnica pospolita (*Lythrum salicaria* L.); 12) lebiódka pospolita (*Origanum vulgare* L.); 13) lubczyk ogrodowy (*Levisticum officinale* Koch); 14) łyszczec wiechowaty (*Gypsophila paniculata* Fisch.); 15) marzymięta grzebieniasta (orzężona) (*Elsholtzia ciliata* (Thunb.) Hyl.); 16) mierzchnica czarna (*Ballota nigra* L.); 17) mikołajek płaskolistny (*Eryngium planum* L.); 18) ogórecznik lekarski (*Borago officinalis* L.); 19) ostropest plamisty (*Silybum marianum* (L.) Gaertn.); 20) ożanka nierównoząbkowa (*Teucrium scorodonia* L.); 21) przegorzany (*Echinops* spp.); 22) pszczelnik moldawski (*Dracocephalum moldavicum* L.); 23) rezeda (*Reseda* spp.); 24) rukiew siewna (*Eruca sativa* DC.); 25) serdecznik pospolity (*Leonurus cardiaca* L.); 26) stulisz sztywny (*Sisymbrium strictissimum* L.); 27) szalwie (*Salvia* spp.) z wyłączeniem szalwi błyszczącej (*S. splendens* Sello); 28) szanta zwyczajna (*Marrubium vulgare* L.); 29) śláz zygmarek (*Malva alcea* L.); 30) ślázówka turyngska (*Lavatera thuringiaca* L.); 31) świerzbnica polna (*Knautia arvensis* (L.) Coult.); 32) trędownik bulwiasty (*Scrophularia nodosa* L.); 33) werbena krzaczasta (*Verbena hastata* L.); 34) wielosił błękitny (*Polemonium coeruleum* L.); 35) wierzbówka koprzyca (*Chamaenerion angustifolium* (L.) Scop.); 36) żeleźniak pospolity (*Phlomis tuberosa* L.); 37) żmijowiec grecki (*Echium creticum* S.S.); 38) żywokost lekarski (*Symphytum officinale* L.).

Wykaz nr 2

1) facelia błękitna (*Phacelia tanacetifolia* Benth.); 2) gorczyca jasna (*Sinapis alba* L.); 3) gryka zwyczajna (*Fagopyrum esculentum* Moench.); 4) komonica zwyczajna (*Lotus corniculatus* L.); 5) koniczyny (*Trifolium* spp.), z wyłączeniem koniczyny odstającej (*Trifolium patens* Schreb.); 6) lucerna (*Medicago* spp.); 7) nostrzyk biały (*Melilotus albus* Med.); 8) rzodkiew oleista (*Raphanus sativus* var. *oleiformis* Pers.); 9) słonecznik zwyczajny (*Helianthus annuus* L.); 10) sparceta piaskowa (*Onobrychis arenaria* (Kit.) DC.); 11) sparceta siewna (*Onobrychis viciifolia* Scop.); 12) wyka kosmata (*Vicia villosa* Roth.).

Co to jest zdjęcie geotagowane i do czego jest potrzebne?

Zdjęcie geotagowane to zdjęcie, które automatycznie zapisuje informację o miejscu wykonania danego zdjęcia w postaci współrzędnych geograficznych. Potrzebne będzie, aby potwierdzić zrealizowanie niektórych wymogów związanych z nowymi zasadami dopłat bezpośrednich w ramach tzw. ekoschematów, jakie będzie trzeba spełnić.

Zdjęcie takie będzie można wykonać za pomocą aplikacji „Moblina ARiMR”, którą można pobrać bezpłatnie ze sklepów Google Play, App Store lub AppGallery.

Zasada ta dotyczyć będzie rolników, którzy będą chcieli w tegorocznej kapani dopłat realizować w ramach ekoschematu „Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi” praktyki: „Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od aplikacji” oraz „Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo”.

Jeżeli praktyka zostanie wykonana po dniu złożenia wniosku o przyznanie płatności w ramach ekoschematów – zdjęcie należy wykonać i przesłać nie później jednak niż do dnia 7 grudnia roku składania wniosków. W przypadku gdy praktyka była wykonana przed dniem złożenia wniosku lub przed dniem 15 marca roku składania wniosku o przyznanie płatności, zdjęcie należy przesłać w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności w ramach ekoschematów.

Należy także zauważyć, że na zasadzie odstępstwa w roku 2023, w przypadku jeżeli rolnik nie będzie mógł wykonać zdjęcia geotagowanego będzie on zobowiązany do dostarczenia oświadczenia o wykonaniu praktyki oraz do prowadzenia rejestru zabiegów agrotech-

nicznych, w którym znajdują się zapisy potwierdzające jej wykonanie.

Wykonanie i przesłanie zdjęcia pozwoli rolnikowi udowodnić, że zrealizował w wymaganym czasie określoną praktykę, np. przyorał obornik w ciągu 12 godzin od jego wywiezienia na pole. Warto się nad tym zastanowić jeszcze, przed przystąpieniem do prac polowych, które wykonywane przed rozpoczęciem naboru wniosków o przyznanie dopłat za 2023 rok.

Biologiczna ochrona upraw: rolnik będzie musiał udowodnić zakup środka z listy umieszczonej na stronach MRiRW. Jeśli ten środek nie zadziała, po odpowiednim udokumentowaniu rolnik będzie mógł zastosować ochronę konwencjonalną.

Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia wariant podstawowy i wariant z wapnowaniem: Podstawą planu nawożenia będą wyniki prób gleby wykonane raz na 5 lat. Plan będzie musiał być wykonany za pomocą dedykowanej aplikacji. Rolnik będzie

musiał prowadzić ewidencję zabiegów i ściśle stosować się do wyliczonego planu. Ekoschemat łączy się z większością pozostałych ekoschematów, co jest o tyle ważne, że wybranie tylko tego ekoschematu nie pozwoli na osiągnięcie minimalnej liczby punktów.

Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin: rolnik musi odbyć dwudniowe szkolenie prowadzone przez firmę wpisaną do rejestru WIORIN, a następnie 30 dni przed wysiewem danej uprawy zgłosić to do jednostki certyfikującej. Rolnik musi prowadzić uprawę zgodnie z określonymi w przepisach Integrowanej Produkcji Roślin praktykami.

Uproszczone systemy uprawy i inne praktyki wymagające specjalistycznych maszyn i urządzeń: takie praktyki można realizować poprzez zlecenie usługi, pod warunkiem właściwego jej udokumentowania.

> dokończenie na str. 8

UBEZPIECZENIE

AGROCASCO

w TUV „TUV”

Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUV” z siedzibą w Warszawie 02-793, ul. Raabego 13.

AGROCASCO w TUV „TUV” trafia w potrzeby klientów poszukujących szerokiego zakresu ochrony ubezpieczeniowej zarówno dla nowego sprzętu rolniczego, jak i sprzętu, który lata świetności ma już za sobą. Sprzęt rolniczy może zostać objęty ochroną ubezpieczeniową w jednym z trzech wariantów: Mini, Standard i Super, zróżnicowanych m.in. pod względem zakresu ochrony oraz wysokości limitów odpowiedzialności i udziałów własnych ubezpieczonych oraz dopasowanych do różnych potrzeb klienta. Dodatkowo w ramach pakietu znajdują się także ubezpieczenia szyb sprzętu rolniczego, następstw nieszczęśliwych wypadków operatorów i pasażerów sprzętu rolniczego, ochrony prawnej oraz odpowiedzialności cywilnej z tytułu międzysąsiedzkich usług maszynowych.

Więcej na: <https://tuv.pl/oferta/rolnicy/mienie/>

> *dokończenie ze str. 7*

Praktyka „Zróżnicowana struktura upraw”: na tę chwilę nie wiemy, czy zboża, rzepak i kukurydza są w jednej grupie, czy w osobnych grupach upraw. Wniosek o zmianę KPS w tym zakresie, czyli rozdzielenie tych upraw do różnych grup, został skierowany do Komisji Europejskiej w grudniu.

Dodatkowo rolnik otrzyma wsparcie dochodów związane z wielkością produkcji

Wsparcie dochodów związane z produkcją do krów

Płatność roczna do sztuki zwierzęcia. Szacunkowa wysokość stawki: około 96 euro/szt.

Wsparcie dochodów związane z produkcją do młodego bydła

Płatność roczna do sztuki zwierzęcia. Szacunkowa wysokość stawki: około 74–76 euro/szt.

Wsparcie dochodów związane z produkcją do owiec

Płatność roczna do sztuki zwierzęcia, jednolita w całym kraju. Szacunkowa wysokość stawki: około 26 euro/szt.

Wsparcie dochodów związane z produkcją do kóz

Płatność roczna do sztuki zwierzęcia, jednolita w całym kraju. Szacunkowa wysokość stawki: około 11 euro/szt.

Wsparcie dochodów związane z produkcją do buraków cukrowych

Płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy buraków cukrowych. Szacunkowa wysokość stawki: około 301 euro/ha (średnia z lat 2023–2026).

Wsparcie dochodów związane z produkcją do ziemniaków skrobiowych

Płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych. Szacunkowa wysokość

stawki: około 249 euro/ha (średnia z lat 2023–2026).

Wsparcie dochodów związane z produkcją do roślin pastewnych

Wysokość wsparcia: Płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy roślin pastewnych. Szacunkowa wysokość stawki: około 103 euro/ha (średnia z lat 2023–2026).

Wsparcie dochodów związane z produkcją do roślin strączkowych na ziarno

Płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy roślin strączkowych na ziarno. Szacunkowa wysokość stawki: około 204 euro/ha (średnia z lat 2023–2026).

Wsparcie dochodów związane z produkcją do pomidorów

Płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy pomidorów. Szacunkowa wysokość stawki: 550 euro/ha (średnia z lat 2023–2026).

Wsparcie dochodów związane z produkcją do truskawek

Płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy truskawek. Szacunkowa wysokość stawki: około 271 euro/ha (średnia z lat 2023–2026).

Wsparcie dochodów związane z produkcją do chmielu

Płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy chmielu. Szacunkowa wysokość stawki: około 435 euro/ha (średnia z lat 2023–2026).

Wsparcie dochodów związane z produkcją do lnu

Płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy lnu. Szacunkowa wysokość stawki: około 101 euro/ha (średnia z lat 2023–2026).

Wsparcie dochodów związane z produkcją do konopi włóknistych

Płatność roczna do kwalifikującej się powierzchni uprawy konopi. Szacunkowa wysokość stawki: około 29 euro/ha (średnia z lat 2023–2026).

Jak się przygotować – analiza kosztów i korzyści

Tegoroczny (dopiero co zakończony) cykl spotkań pn. „Wielkopolskie Fora Rolnicze – Wspólnie dla Wielkopolskiej Wsi” zorganizowanych przez Wielkopolską Izbę Rolniczą, Wielkopolski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu, pod patronatem wicepremiera, ministra rolnictwa i rozwoju wsi Henryka Kowalczyka oraz wojewody wielkopolskiego Michała Zielińskiego, dotyczył głównie nowych zasad wzmocnionej warunkowości oraz ekoschematów. Te kwestie stanowią trzon dosyć zasadniczej zmiany Wspólnej Polityki Rol-

nej, w ramach której rolnicy będą już niedługo składali wnioski o dopłaty bezpośrednio. Podczas spotkań z rolnikami bardzo często z sali padały pytania o to, jak przygotować się do tej nowej perspektywy. W przekonaniu samorządu rolniczego jest to kwestia policzenia kosztów i korzyści z danego ekoschematu oraz dopasowania go do profilu produkcyjnego i warunków przyrodniczych i glebowych danego gospodarstwa rolnego. Przyjrzyjmy się zatem kilku analizom.

Obszary z roślinami miododajnymi

Jeśli rolnik wybierze ten ekoschemat, to za 1 ha takiego obszaru otrzyma płatność w wysokości około 1264 zł, w zależności od kursu euro. To jest korzyść finansowa. Korzyści niefinansowe to utrzymanie i odbudowa populacji owadów zapylających, które są nieodzowne dla prowadzenia wielu kierunków produkcji roślinnej. Koszt finansowy to przede wszystkim utrata zysku z 1 ha. Jej wysokość zależy od aktualnej opłacalności danej uprawy. Patrząc na kalkulacje styczeńowe i pszenicę ozimą, to jest to koszt od około 700 zł przy pszenicy ozimej do nawet 4000 zł przy buraku cukrowym. Do tego trzeba dodać koszty uprawy, zakupu mieszanki składającej się z dwóch roślin oraz koszty jej zaorania. Według naszych kalkulacji to może być kwota około 200 zł/ha. Do tego dochodzą koszty związane z potencjalnie wyższym zachwaszczeniem w kolejnym roku, co przełoży się na wyższe koszty ochrony roślin. Patrząc na taką analizę, nasuwa się jeden wniosek – ten ekoschemat nie jest atrakcyjny dla rolnika. Być może, przy bardzo słabych glebach, gdzie uprawa zbóż czy rzepaku nie daje oczekiwanego plonowania, co obniża potencjalny zysk z 1 ha powierzchni, można rozważyć skorzystanie z tego ekoschematu.

Biologiczna ochrona upraw

Korzyść finansowa to dopłata do 1 ha w wysokości około 423 zł/ha. Po stronie kosztów mamy koszt zakupu takiego środka oraz koszt zabiegu. Nie znamy obecnie listy takich środków i ich cen. Jeśli jednak zabieg okaże się skuteczny, zaoszczędzimy na kosztach zakupu środków konwencjonalnych. Jeśli nie, to zgodnie z naszymi informacjami rolnik będzie mógł powtórzyć zabieg środkiem konwencjonalnym. W tym przypadku wydaje się, że ten ekoschemat może być atrakcyjny dla rolników. O decyzji powinno zdecydować porównanie cen i kosz-

**UBEZPIECZENIE
AGROCASCO
w TUW „TUW”**

Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą w Warszawie 02-793, ul. Raabego 11.

AGROCASCO w TUW „TUW” trafia w potrzeby klientów poszukujących szerokiego zakresu ochrony ubezpieczeniowej zarówno dla nowego sprzętu rolniczego, jak i sprzętu, który lata świetności ma już za sobą. Sprzęt rolniczy może zostać objęty ochroną ubezpieczeniową w jednym z trzech wariantów: Mini, Standard i Super, zróżnicowanych m.in. pod względem zakresu ochrony oraz wysokości limitów odpowiedzialności i udziałów własnych ubezpieczonego oraz dopasowanych do różnych potrzeb klienta. Dodatkowo w ramach pakietu znajdują się także ubezpieczenia szyb sprzętu rolniczego, następstw nieszczęśliwych wypadków operatorów i pasażerów sprzętu rolniczego, ochrony prawnej oraz odpowiedzialności cywilnej z tytułu międzysąsiedzkich usług maszynowych.

Więcej na: <https://tuw.pl/oferta/rolnicy/mienie/>

tów zabiegów przy użyciu środków biologicznego i konwencjonalnego w danej uprawie. Warto też wspomnieć o redukcji ryzyka wynikającego z narażania się rolnika na kontakt z środkami chemicznymi, co jest bardzo ważne w kontekście chorób nowotworowych.

Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin

W tym przypadku bezpośrednia korzyść finansowa to około 1372 zł/ha dopłaty w ramach tego ekoschematu. Po stronie kosztów jest udział rolnika w dwudniowym szkoleniu oraz proces certyfikacji. Koszt szkolenia to około 500 zł, natomiast koszt procesu certyfikacji będzie zwracany w ramach ekoschematu jako koszty transakcyjne. Dodatkowe koszty mogą wynikać z nieco trudniejszych wymagań co do samej technologii produkcji w porównaniu z produkcją konwencjonalną. To jest bardziej złożona analiza do-

tycząca poszczególnych upraw. Jeśli założymy, że dla pszenicy ozimej te koszty będą o 5% wyższe, daje to kwotę około 400 zł/ha. Zdecydowanie korzyścią tego ekoschematu jest pozyskanie certyfikatu „Integrowana produkcja”, który ma swoją wartość rynkową. Będzie on jeszcze ważniejszy w miarę wzrostu świadomości konsumentów co do wybieranych produktów spożywczych.

Rolnictwo węglowe – praktyka wymieszania obornika w ciągu 12 godzin od aplikacji

Korzyść finansowa to dopłata w wysokości 200 zł/ha. Koszty raczej niewielkie, bardziej tutaj ważne jest skupienie się na logistyce tego procesu i współpracy rolników pomiędzy sobą. Dodatkową korzyścią są mniejsze straty azotu, co przy dzisiejszych cenach nawozów ma istotne znaczenie. Zatem bardzo polecamy tę praktykę. Warto wspomnieć, że najwięcej pytań na forach dotyczyło właśnie tego ekoschematu.

Dobrostan loch – wariant zwiększenie powierzchni bytowej o 20%

W ramach tego wariantu rolnik otrzyma 3,9 pkt do każdej lochy, co oznacza dopłatę w wysokości 390 zł rocznie. Założmy, że w gospodarstwie utrzymywanych jest 30 loch w cyklu zamkniętym. Realizacja wariantu, jeśli nie mamy dodatkowej powierzchni i nie chcemy inwestować, spowoduje spadek obsady o 20%, czyli o 6 loch. Do pozostałych 24 loch otrzymamy dopłatę w wysokości 9360 zł. Po stronie kosztów musimy wyliczyć spadek dochodu wynikający z mniejszej obsady. Jeśli założymy, że sprzedajemy 24 tuczniki od 1 lochy, to różnica w sprzedaży wyniesie 144 sztuki. Jeśli przyjmiemy, że w dzisiejszych realiach rolnik w cyklu zamkniętym jest w stanie zarobić około 30 gr za 1 kg żywca, to w wyniku rozrzedzenia stada zyski spadną nam o około 5184 zł rocznie. Porównując to z dopłatą dobrostanową, nasz przychód będzie większy o około 4176 zł. Jeśli opłacalność cho-

wu będzie rosła, atrakcyjność realizacji tego ekoschematu będzie malała. Do korzyści należy jeszcze dodać potencjalne mniejsze zużycie leków i antybiotyków wynikające z mniejszej obsady.

To są tylko przykładowe wyliczenia, które nasuwają nam się po realizacji dotychczasowych forów rolniczych. Każdy rolnik powinien taką analizę przeprowadzić jak najszybciej, biorąc pod uwagę swoje własne gospodarstwo rolne. Warto przejrzeć nasze materiały, które są dostępne na naszej stronie internetowej www.wir.org.pl w zakładce „Wielkopolskie Fora Rolnicze”, podstrona „Wielkopolskie Fora Rolnicze – Wspólnie dla Wielkopolskiej Wsi – materiały szkoleniowe”, i policzyć najlepsze oraz najkorzystniejsze warianty, zanim złożą się wnioski o dopłaty bezpośrednio w nowej kampanii.

Opracowanie

Andrzej PRZEPIÓRA

Marta CEGLAREK

Aleksander POZNAŃSKI

Wreszcie elastyczne terminy stosowania nawozów!

31 stycznia 2023 roku Rada Ministrów przyjęła projekt rozporządzenia w sprawie „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” opracowany przez Ministerstwo Infrastruktury (Dz. U. z 2023 r., poz. 244).

Nareszcie zostały wzięte pod uwagę postulaty i wielokrotne prośby Wielkopolskiej Izby Rolniczej dotyczące określenia zależności możliwości nawożenia z uwzględnieniem temperatury, a nie tylko według sztywnych terminów.

Nowe rozporządzenie wprowadziło elastyczny wiosenny termin

nawożenia w okresie od 1 lutego do 1 marca. Termin rozpoczęcia stosowania nawozów związany jest z przejściem średniej dobowej temperatury w kolejnych 5 dniach przez próg 3°C dla roślin zasianych jesienią, upraw trwałych, upraw wieloletnich i trwałych użytków zielonych oraz 5°C dla pozostałych upraw.

Wykaz powiatów, w których będzie możliwe wcześniejsze stosowanie nawozów, po uwzględnieniu średniej dobowej temperatury powietrza, jest publikowany codziennie na stronie internetowej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

W Wielkopolsce po 20 lutego pierwsze powiaty – grodziski i wolsztyński – mogły rozpocząć wysiew nawozów upraw zasianych jesienią. Następnie dołączyły kolejne powiaty: kościański, leszczyński, rawicki, śremski.

Rozporządzenie aktualizuje również wskaźniki produkcji nawozów naturalnych i zawartego w nich azotu. Dodano dotychczas nieuwzględnione grupy zwierząt: osły, bawoły, lamy, alpaki, oraz uporządkowano podział na grupy technologiczne dla innych gatunków. Uwzględniono także zasady obliczania produkcji nawozów naturalnych w przypadku otwartego systemu utrzymania.

Zaktualizowano sposoby obliczania maksymalnych dawek nawozów azotowych dla niektórych upraw, takich jak m.in.: kukurydza uprawiana na zieloną masę, kapusta włoska, konopie włókniste, len włóknisty oraz szparagi. Nowe zapisy uzupełniają wartości pobrania azotu dla użytków zielonych w zależności od kategorii agronomicznej gleby oraz zawartości materii organicznej gleby. W rozporządzeniu dodano również równoważniki nawozowe dla ścieków przeznaczonych do rolniczego wykorzystania i komunalnych osadów ściekowych pozwalające na uwzględnienie tych źródeł azotu w bilansach.

Marta CEGLAREK

Dopłaty do zbóż

9 lutego br. w gmachu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi odbyła się konferencja prasowa z udziałem wiceprezesa Rady Ministrów, ministra rolnictwa i rozwoju wsi Henryka Kowalczyka, która dotyczyła wsparcia producentów zbóż. Tragiczna sytuacja na rynku zbóż utrzymuje się od kilku tygodni. Niestety, nadal obserwujemy trend spadkowy – tania

pszenica znad Morza Czarnego hamuje wzrost cen w Europie Zachodniej i prowadzi do braku opłacalności. Zaprezentowane przez premiera Kowalczyka rozwiązania tej sytuacji mają być odpowiedzią na postulaty, z jakimi od długiego czasu zwracają się do ministra rolnicy. Przyjrzyjmy się zatem szczegółom przedstawionej przez ministra formy pomocy.

Proponowane wsparcie będzie polegało na dopłatach dla rolników do sprzedanych zbóż: pszenicy i kukurydzy. Wysokość dopłat będzie uzależniona od odległości danego województwa od portów, ponieważ ta wpływa na cenę zbóż. Najwyższe będą więc dopłaty dla rolników w województwach graniczących z Ukrainą, w których sytuacja jest

najtrudniejsza, tj. podkarpackim i lubelskim – 250 zł do sprzedanej tony. W województwach: małopolskim, świętokrzyskim, mazowieckim i podlaskim rolnicy otrzymają dopłatę 200 zł. Rolnicy z pozostałych województw otrzymają 150 zł. Dodaniem, na podstawie którego rolni-

> dokończenie na str. 10

cy otrzymają rekompensatę, ma być faktura sprzedaży zboża nie starsza niż z dnia 15 grudnia 2022 roku. Planowany termin zakończenia programu pomocowego to 31 maja 2023 roku. Rząd będzie limitować pomoc na podstawie zadeklarowanych w ARiMR powierzchni upraw pszenicy i kukurydzy. Szacując tę powierzchnię uprawy przez przeciętny plon, który w kraju w przypadku pszenicy wynosi 5,5 tony z hektara, a w przypadku kukurydzy 7 ton, pomoc nie będzie pomocą całościową, ale do 60% tego plonu. Ministerstwo zakłada, że część zbioru rolnicy już sprzedali, i przyjmuje, że sprzedali około 40%, a 60% mają jeszcze w zapasie – i do tej kwoty będzie wypłacana pomoc. Z wycień resortu rolnictwa wynika, że pozwoli to na udzielenie pomocy w wysokości maksymalnie 825 zł/ha w województwach podkarpackim i lubelskim w przypadku pszenicy i 1050 zł/ha w przypadku kukurydzy. W województwach: małopolskim, świętokrzyskim, mazowieckim i podlaskim będzie to odpowiednio 660 zł/ha i 840 zł/ha. W pozostałych województwach odpowiednio 495 zł/ha i 630 zł/ha. Maksymalna wysokość pomocy będzie przysługiwała do 50 ha obu rodzajów zbóż. Jeżeli ktoś ma więcej hektarów, otrzyma pomoc tylko do limitu 50 ha. Pomoc ta będzie zastosowana po uzyskaniu akceptacji ze strony Komisji Europejskiej – tak jak to było w przypadku dopłat do nawo-

zów. Wnioski będzie można składać do końca maja br.

Po ogłoszeniu przez ministra programu pomocowego otrzymywaliśmy mnóstwo telefonów od rolników z prośbą o interwencję w sprawie tej pomocy. 14 lutego br. Wielkopolska Izba Rolnicza wystosowała pismo do prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych Wiktora Szmulewicza w sprawie przekazania uwag wielkopolskiego samorządu rolniczego dotyczących tzw. pomocy zbożowej. Wielkopolski samorząd rolniczy zauważa, że sprzedaż ziarna na polskim rynku zbóż nadal pozostaje umiarkowana, a w wielu miejscach naszego kraju odnotowuje się spore rozbieżności cenowe w skupach, co prowadzi do tego, że rynek zbóż jest bardzo rozchwiany. Wielu rolników informuje samorządy rolnicze, że handlowcy kupują ziarno ukraińskie, a krajowego nie chcą kupować. Polska wspiera Ukrainę w walce z Rosją na wielu płaszczyznach – pomaga również wyeksportować zboża czy też rośliny oleiste. Takie działanie jest jak najbardziej szlachetne, jednakże nie może się odbywać kosztem polskich rolników.

Wielkopolska Izba Rolnicza z zadowoleniem przyjęła informację o zapowiedzi uruchomienia pomocy dla rolników do sprzedaży zbóż, gdyż obecna sytuacja na rynku zbóż jest tragiczna, jednakże uważamy, iż zapowiedziany projekt jest pomocą pozorowaną i wymaga poważnych

korekt. Zaproponowany projekt pomocy jest niedopracowany – głównie ze względu na wykluczenia z niego poszczególnych rodzajów zbóż. Naszym zdaniem do programu pomocowego powinny być zakwalifikowane wszystkie zboża bez wyjątków, niezależnie od tego, czy jest to pszenica paszowa, konsumpcyjna, jęczmień, czy np. pszenżyto, czym unikniemy podziałów wśród rolników. Szczególnie jest to ważne z punktu widzenia wielkopolskiego rolnictwa, gdyż wielu producentów wytwarza jęczmień i owies na cele paszowe. Z ogromnym niepokojem przyjęliśmy również informację, iż rzepak nie został uwzględniony w omawianym wsparciu. Zdaniem Wielkopolskiej Izby Rolniczej to na uprawie rzepaku wielu rolników poniosło ogromne straty. Od kilkunastu tygodni jego cena znacząco spada, a głównym powodem jest rzepak napływający z Ukrainy. Z notowań prowadzonych przez wielkopolski samorząd rolniczy wynika, iż cena rzepaku oferowana przez skupy jest niższa o około 30% wobec ceny notowanej przed rokiem.

Zdaniem Wielkopolskiej Izby Rolniczej zaproponowane wysokości dopłat, które będą uzależnione od odległości danego województwa od portów, nijak mają się do rzeczywistości. Różnica 100 zł/t między terenami wschodnimi a zachodnimi, naszym zdaniem, jest zbyt duża, gdyż koszty transportu maksymal-

nie oscylują na poziomie 50 zł/t. Nie należy dzielić rolników na mniej lub bardziej poszkodowanych względem odległości od ukraińskiej granicy. Wielkopolska Izba Rolnicza uważa także, iż zaproponowany program nie powinien być udzielany tylko do 50 ha, a do całej powierzchni uprawy beneficjenta pomocy. Należy również rozszerzyć warunki przyznania pomocy o możliwość dołączenia nie tylko dowodu sprzedaży jako faktury, ale również umowy między rolnikiem a firmą skupową.

Obawiamy się, że zaproponowany przez ministra program pomocy dla rolników do sprzedaży zbóż może doprowadzić do destabilizacji rynku zbóż oraz do sytuacji, w której firmy skupowe obniżą jeszcze bardziej ceny zbóż o wysokość oferowanej dopłaty. Według prowadzonych przez nas miesięcznych kalkulacji opłacalności produkcji rolniczej, biorąc pod uwagę poziom kosztów produkcji i ceny skupu, zauważamy, że produkcja zbóż i rzepaku zaczyna przynosić straty. Jest to bardzo zła prognoza, biorąc pod uwagę nadchodzące zniwa i pełne magazyny zboża.

Jak tylko otrzymamy odpowiedź na nasze wystąpienie, niezwłocznie rozpowszechnimy ją w naszych mediach społecznościowych, dlatego zachęcamy do odwiedzania naszej strony www.wir.org.pl.

Opracowanie
Aleksander POZNAŃSKI
Andrzej PRZEPIÓRA

Trzydzieści dni na uzupełnienie tzw. szkoleń chemizacyjnych!

Obecnie obowiązuje jeszcze tzw. rozporządzenie COVID-owe, które dopuszcza możliwość zakupu i stosowania środków ochrony roślin bez ważnego zaświadczenia o ukończeniu szkolenia podstawowego lub uzupełniającego. Na mocy tych samych przepisów rolnicy także nie musieli posiadać aktualnych badań technicznych opryskiwaczy. Z informacji, jakie udało się nam uzyskać, właśnie trwają prace legislacyjne nad zakończeniem obowiązywania tzw. przepisów COVID-owych w wyżej wspomnianych zakresach. Po wejściu w życie nowych przepisów, które mogą się ukazać w niedługim czasie, rolnicy będą mieli tylko 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów!

Wielkopolska Izba Rolnicza i Spółka ROL-WIR organizują szkolenia

z zakresu stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy (tzw. szkolenia chemizacyjne).

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w ramach współpracy z Wielkopolską Izbą Rolniczą, widząc potrzebę przekazywania fachowej wiedzy rolnikom w zakresie zakupu i stosowania środków ochrony roślin, zaangażowało się w pomoc w organizacji szkoleń. Jednocześnie TUW, wspierając bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin, przekazuje uczestnikom spotkań fachowe informacje dotyczące ubezpieczeń. W miesiącach od października do końca lutego przeprowadzonych zostało niespełna 70 szkoleń chemizacyjnych, na których przeszkolono ponad 1700 osób.

W myśl ustawy o ochronie roślin, rolnicy zobowiązani są do odbycia

przeszkolenia z zakresu stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym co 5 lat – i taki jest okres ważności wystawianych na szkoleniach zaświadczeń. Szkolenia realizuje firma ROL-WIR sp. z o.o. (jako spółka Wielkopolskiej Izby Rolniczej), która ma uprawnienia do organizowania takich szkoleń. Szkolenie kończy się egzaminem oraz, po jego pozytywnym zaliczeniu, wydaniem zaświadczenia ważnego 5 lat. Bez tego zaświadczenia nie można zakupić środków ochrony roślin. Sprzedawca ma obowiązek zapytania, czy kupujący posiada aktualne zaświadczenie.

Szkolenie podstawowe dla osób, które po raz pierwszy uczestniczą w kursie, trwa 14 godzin lekcyjnych (dwudniowe), a szkolenie uzupełniające dla osób, którym skończyła się

ważność zaświadczenia – 7 godzin lekcyjnych. Tematyka szkoleń obejmuje: wybrane zagadnienia w zakresie przepisów prawnych, charakterystykę i stosowanie środków ochrony roślin, zapobieganie negatywnemu wpływowi środków ochrony roślin na środowisko, bezpieczeństwo i higienę pracy przy stosowaniu środków ochrony roślin, integrowaną ochronę roślin oraz technikę wykonywania zabiegów w ochronie roślin. W trakcie szkoleń omawiano również tematykę związaną z KPS.

Rolników zainteresowanych udziałem w szkoleniach zapraszamy do kontaktu z biurami powiatowymi Wielkopolskiej Izby Rolniczej. Dane teleadresowe dostępne są na stronie www.wir.org.pl w zakładce „Biura WIR”.

Marta CEGLAREK

Ochrona różnorodności biologicznej w warunkach produkcji rolniczej – podsumowanie szkoleń

Celem współczesnego rolnictwa, oprócz wytwarzania plonów o wysokiej jakości, powinna być także ochrona zasobów środowiska, w tym różnorodności biologicznej. Działalność rolnicza, w zależności od tego, w jaki sposób jest prowadzona, może wpływać ograniczająco na różnorodność gatunków roślin uprawnych i zwierząt hodowlanych albo wręcz odwrotnie – sprzyjać zachowaniu lub nawet zwiększeniu bioróżnorodności. Zdecydować o tym może rolnik, dlatego powinien mieć świadomość, jakie działania powinien podejmować i jakie może odnieść korzyści dzięki utrzymaniu dużej bioróżnorodności w swoim gospodarstwie.

Zagadnienia te były przedmiotem szkoleń pn. „Ochrona różnorodności biologicznej w warunkach produkcji rolniczej” organizowanych przez Wielkopolską Izbę Rolniczą. Szkolenia realizowane były w ramach konsorcjum Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, piętnastu

wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego oraz Wielkopolskiej Izby Rolniczej. Spotkania odbywały się od października ubiegłego roku do końca lutego bieżącego roku. W sumie w ramach trzech etapów odbyło się 45 szkoleń, w których łącznie wzięło udział 1350 rolników z całej Wielkopolski. Szkolenia prowadzili specjaliści Wielkopolskiej Izby Rolniczej.

Tematyka szkoleń dotyczyła kwestii odbudowy bioróżnorodności na terenach rolniczych oraz praktycznych informacji, w jaki sposób połączyć rentowną produkcję rolniczą z zachowaniem różnorodności krajobrazu rolniczego. Na szkoleniach omawiano działania, których celem jest ochrona i odbudowa bioróżnorodności oraz między innymi ekoschematy, czyli roczne zobowiązania rolnika, które będą premiovane dodatkowymi środkami w ramach dopłat bezpośrednich. Szkolenia były także okazją do przed-

stawienia zagadnień związanych z Krajowym Planem Strategicznym. Podczas prelekcji wskazywano, iż ochrona bioróżnorodności w gospodarstwie zapewni rolnikowi następujące korzyści:

- utrzymanie odpowiedniej struktury i żyzności gleby,
- zapylanie upraw,
- biologiczną ochronę roślin,
- zapobieganie erozji gleby,
- obieg składników pokarmowych,
- zwiększenie zdolności magazynowania wody w glebie.

Dzięki utrzymywaniu dużej bioróżnorodności rolnik może uzyskać wyższe i stabilniejsze plony o lepszej jakości oraz ograniczyć lub wyeliminować stosowanie pestycydów.

Ochrona różnorodności biologicznej na obszarach rolniczych jest dużym wyzwaniem dla Unii Europejskiej, która od 1992 roku nakłada na kraje członkowskie obowiązek podejmowania konkretnych działań w tym zakresie. Do części instrumentów

i działań polscy rolnicy zdążyli się już przyzwyczaić i z powodzeniem realizują je we własnych gospodarstwach (działania rolno-środowiskowo-klimatyczne, zazielenienie, wymogi wzajemnej zgodności itp.). Obowiązujący od początku bieżącego roku Krajowy Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023–2027 w ramach ekoschematu „Rolnictwo ekologiczne” wprowadza kolejne działania, których realizacja nie jest obowiązkowa, ale może być dla rolników opłacalna.

Każdy rolnik może i powinien chronić bioróżnorodność w swoim gospodarstwie. Jest to konieczne ze względów środowiskowych, ale także opłacalne z uwagi na wyższe, stabilne i lepszej jakości plony, jak również możliwość uzyskania dodatkowych środków w ramach dopłat bezpośrednich, które w tym roku przyznawane będą na nowych zasadach.

Barbara IDCZAK
Katarzyna STRZYŻ

Współpraca WIR ze szkołami kształcącymi w kierunkach rolniczych

Zgodnie z ustawą o izbach rolniczych z 14 grudnia 1995 r., do zadań izby rolniczej należy „współdziałanie z jednostkami prowadzącymi szkoły rolnicze, wspieranie ich działalności, inicjowanie powstawania nowych szkół i zmian w programach nauczania oraz współorganizowanie praktyk”. Wielkopolska Izba Rolnicza od lat wypełnia to zadanie, współpracując ze szkołami rolniczymi na terenie całej Wielkopolski. Dobrą praktyką stało się podpisywanie porozumień o współpracy pomiędzy Wielkopolską Izbą Rolniczą a działającymi na naszym terenie szkołami rolniczymi. Celem porozumień jest prowadzenie działań na rzecz podniesienia jakości kształcenia zawodowego, ułatwianie uczniom nabywania umiejętności przydatnych na rynku pracy oraz przygotowania absolwentów do podjęcia zatrudnienia w rolnictwie i branżach pokrewnych.

Praktyczny wymiar współdziałania można było zaobserwować pod-

czas pierwszej edycji Dnia Młodego Rolnika zorganizowanego przez Wielkopolską Izbę Rolniczą we współpracy z Międzynarodowymi Targami Poznańskimi w ramach Międzynarodowych Targów Polagra Premiery. Wydarzenie cieszyło się ogromnym zainteresowaniem, gdyż wzięło w nim udział 900 uczniów z 20 szkół kształcących w kierunkach rolniczych z terenu Wielkopolski. Wierzymy, że Dzień Młodego Rolnika pozwolił młodzieży zdobyć wiedzę i informacje dotyczące najnowszych, innowacyjnych rozwiązań technicznych i technologicznych, które będą kreowały przyszłość rolnictwa w Polsce, oraz warsztat pracy rolnika. Już dziś zapraszamy na kolejną edycję wydarzenia, która odbędzie się 19–21 stycznia 2024 roku, w 95. rocznicę Powszechnej Krajowej Wystawy.

Kolejnym przykładem współpracy z ostatnimi tygodni jest udział uczniów ze szkół kształcących w kierunkach rolniczych w cyklu spotkań informa-

cyjno-szkoleniowych „Wielkopolskie Fora Rolnicze – Wspólnie dla Wielkopolskiej Wsi”. Dzięki uprzejmości dyrekcji i pracowników szkół fora odbyły się w: Zespole Szkół nr 2 im. Przyjaźni Polsko-Norweskiej w Ostrzeszowie, Zespole Szkół im. Stanisława Mikołajczyka w Opatówku, Zespole Szkół Rolniczych w Środzie Wielkopolskiej, Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. Józefa Marciniaka w Koźminie Wielkopolskim, Zespole Szkół Przyrodniczych w Poznaniu, Zespole Szkół Rolniczych w Grzybnie, Zespole Szkół Rolniczych i Technicznych im. Hipolita Cegielskiego w Powdowie, hali sportowej przy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Strzałkowie, sali konferencyjnej Centrum Kształcenia Ustawicznego w ZSP nr 2 w Kępnie, Zespole Szkół Rolniczych im. gen. Józefa Wybickiego w Grabonogu, Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Powierciu, Zespole Szkół im. prof. Maksymiliana Siły-Nowickiego w Sie-

rakowie, Zespole Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Kaczkach Średnich, Zespole Szkół nr 2 im. Stanisława Staszica w Szamotułach oraz Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Marszewie.

Uczniowie mieli szansę poszerzyć swoją wiedzę na temat wzmocnionej warunkowości, ekoschematów i działań w ramach Krajowego Planu Strategicznego. W najbliższym czasie planujemy przeprowadzić w szkołach rolniczych szkolenia z podobną tematyką, tzn. kwestiami związanymi z Krajowym Planem Strategicznym, dostępnymi instrumentami finansowymi oraz zasadami obrotu gruntami rolnymi.

Mamy nadzieję, że aktywność Wielkopolskiej Izby Rolniczej w sferze współpracy z wielkopolskimi szkołami rolniczymi przyniesie szereg korzyści dla młodego pokolenia, które wiąże swoją przyszłość z pracą w rolnictwie.

Mirosława Żurek

Wybory do izb rolniczych już we wrześniu!

28 lipca 2023 roku upłynie obecna VI kadencja samorządu rolniczego. Jeśli nic się nie zmieni, to w niedzielę 24 września br. odbędą się wybory do rad powiatowych izb rolniczych na kolejną 4-letnią kadencję. W tej sprawie obradowała już komisja wyborcza Krajowej Rady Izb Rolniczych, w której pracuje Piotr Walkowski, prezes zarządu Wielkopolskiej Izby Rolniczej. Komisja wybrała prezesa zarządu Małopolskiej Izby Rolniczej Ryszarda Czaickiego jako swego pełnomocnika do dalszego procedowania spraw wyborów do izb rolniczych.

Przypomnijmy, że w myśl obowiązujących obecnie przepisów co 4 lata izby rolnicze muszą samodzielnie zorganizować wybory do walnych zgromadzeń. Nie otrzymują na ten cel żadnych subwencji ze środków budżetowych. Tymczasem wymagania ustawodawcy są duże – człon-

kowie walnego zgromadzenia danej izby są wybierani spośród członków izby w wyborach pośrednich, dwustopniowych, przeprowadzanych w głosowaniu tajnym. W pierwszym etapie wyborów w okręgu wyborczym obejmującym obszar jednej gminy wybiera się dwóch członków rady powiatowej izby (lub jednego, jeżeli obszar użytków rolnych gminy nie przekracza 4 tys. ha). W drugim etapie wyborów na swoim pierwszym posiedzeniu każda rada powiatowa izby wybierze spośród swoich członków przewodniczącego oraz delegata na Walne Zgromadzenie. W ten sposób z 31 rad powiatowych zostanie wyłonione 62-osobowe Walne Zgromadzenie Wielkopolskiej Izby Rolniczej, które z kolei na swoim pierwszym posiedzeniu wybierze spośród swego grona zarząd, Komisję Rewizyjną i komisje problemowe.

W wyborach do samorządu rolniczego okręgiem wyborczym jest gmina, w związku z tym w Wielkopolsce utworzonych zostanie 226 okręgów wyborczych. Po zweryfikowaniu danych z ewidencji gruntów rolnych i uwzględnieniu miast na prawach powiatu zostanie określona liczba mandatów do obsadzenia. W ostatnich wyborach z 2019 roku w 200 okręgach o powierzchni użytków rolnych ponad 4 tys. ha wybierano po dwóch delegatów, zaś w 26 okręgach o powierzchni użytków rolnych do 4 tys. ha wybierano jednego delegata. Łącznie do obsadzenia było 426 mandatów, choć ze względu na brak kandydatów w niektórych gminach nie wszystkie mandaty zostały obsadzone.

Mamy nadzieję, że w tym roku znajdą się osoby chętne do pracy społecznej, jaką niewątpliwie jest

działalność w radzie powiatowej izby rolniczej. Już dziś zapraszamy do czynnego udziału w tegorocznych wyborach do izb rolniczych! Wszyscy członkowie samorządu rolniczego powinni wziąć w nich udział – mogą zarówno kandydować, jak i głosować na konkretnych kandydatów. Warto przytoczyć w tym miejscu słowa Jarosława Kaczyńskiego z lipca 2019 roku: „Demokracja to nie tylko Sejm, sejmik wojewódzki, ale to także samorząd rolniczy”.

Udział w wyborach to najprostszyszy sposób na poparcie idei samorządu zawodowego rolników. Nie każda grupa zawodowa może się poszczycić swoim samorządem. Trzeba umieć to docenić. Wszyscy razem tworzymy samorząd rolniczy i w dużej mierze to od nas samych zależy, jaki będzie on w przyszłości.

Opracowanie Grzegorz WYSOCKI

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

UBEZPIECZENIE AGROCASCO W TUW „TUW”

Ubezpieczenie AGROCASCO obejmuje zdarzenia, które spowodowały: uszkodzenie, zniszczenie bądź utratę sprzętu rolniczego.

Dostępne są 3 warianty ubezpieczenia sprzętu rolniczego, których zakres umożliwia dopasowanie do różnych potrzeb rolnika.

Zakres podstawowej ochrony ubezpieczeniowej można rozszerzyć m.in. o:

- ubezpieczenie operatorów i pasażerów sprzętu rolniczego od następstw nieszczęśliwych wypadków,
- odpowiedzialność cywilną za szkody powstałe w związku z wykonywaniem międzysąsiedzkiej usługi maszynowej,
- ochronę prawną.

TUW „TUW” posiada sieć wyspecjalizowanych placówek na terenie całego kraju. Zapraszamy po atrakcyjną ofertę.

www.tuw.pl

Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą w Warszawie 02-793, ul. Raabego 13.